

ARBEIDS- OG
INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

Den norske velferdsmodellen

- robust også i krisetider

Øystein Haram - AID

Karl Evang-seminaret 20. oktober 2009

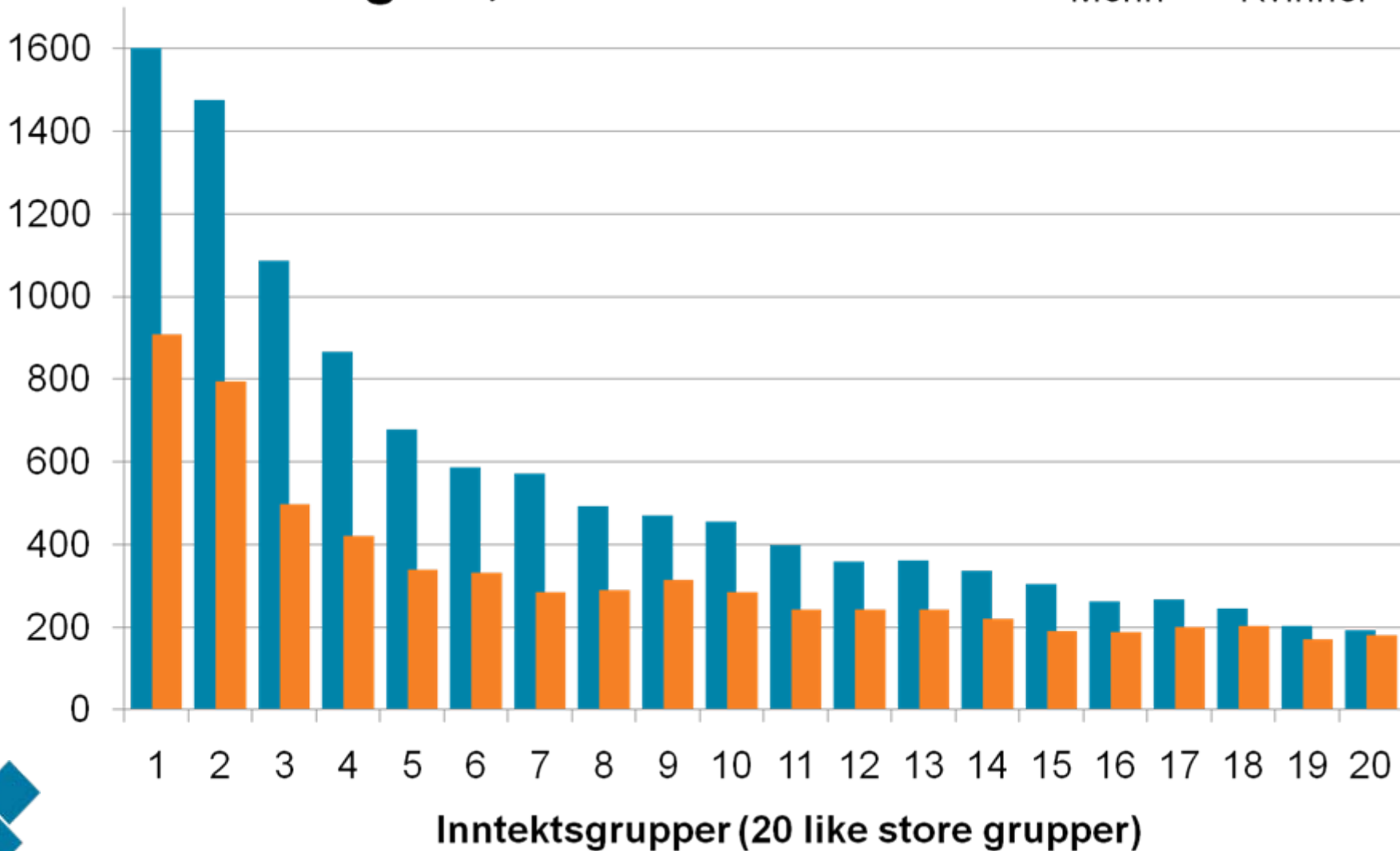
Helse og velferd

- Helse er ulikt fordelt mellom sosiale grupper
- Rettferdig fordeling er god helsepolitikk

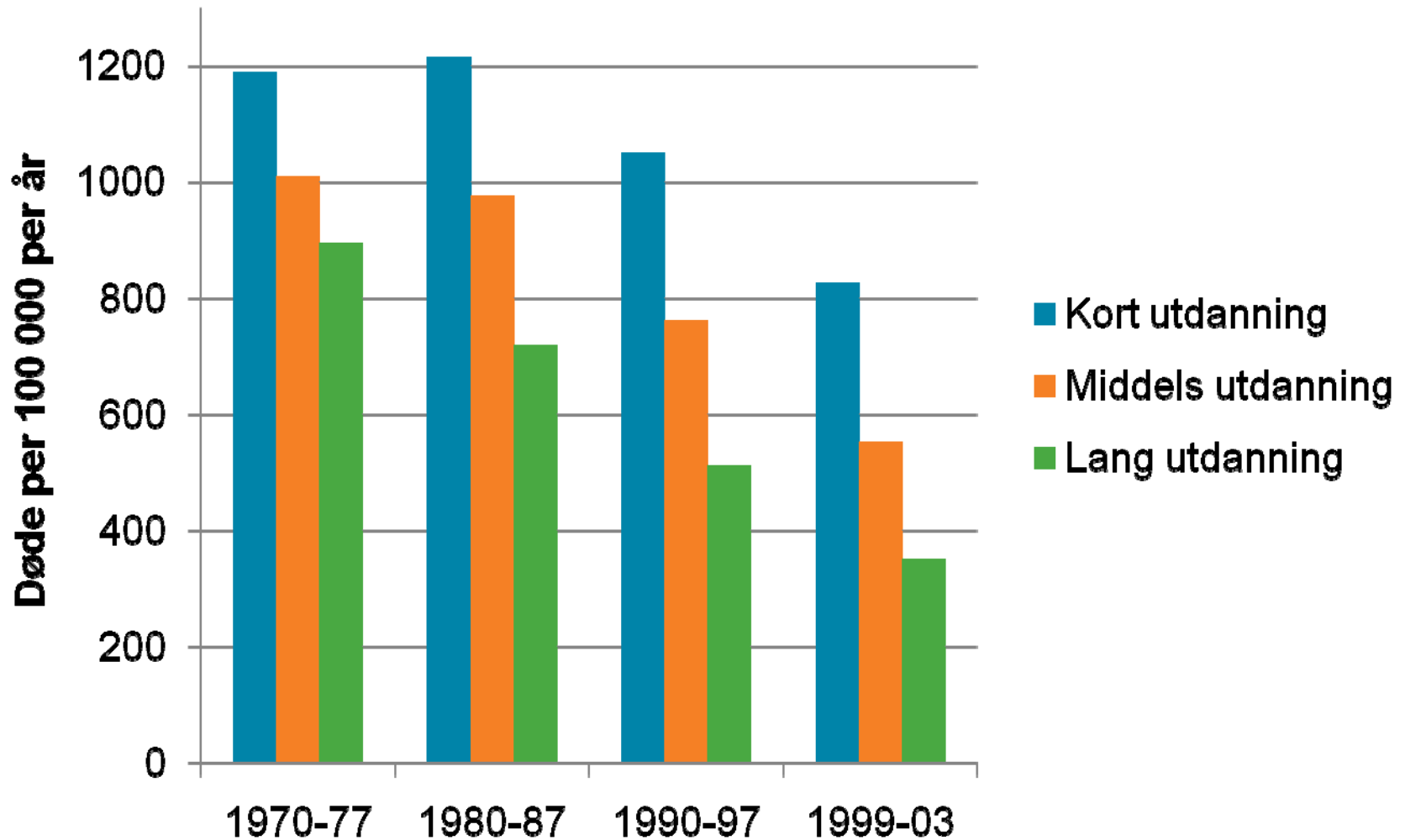
Dødelighet, 45-59 år

■ Menn ■ Kvinner

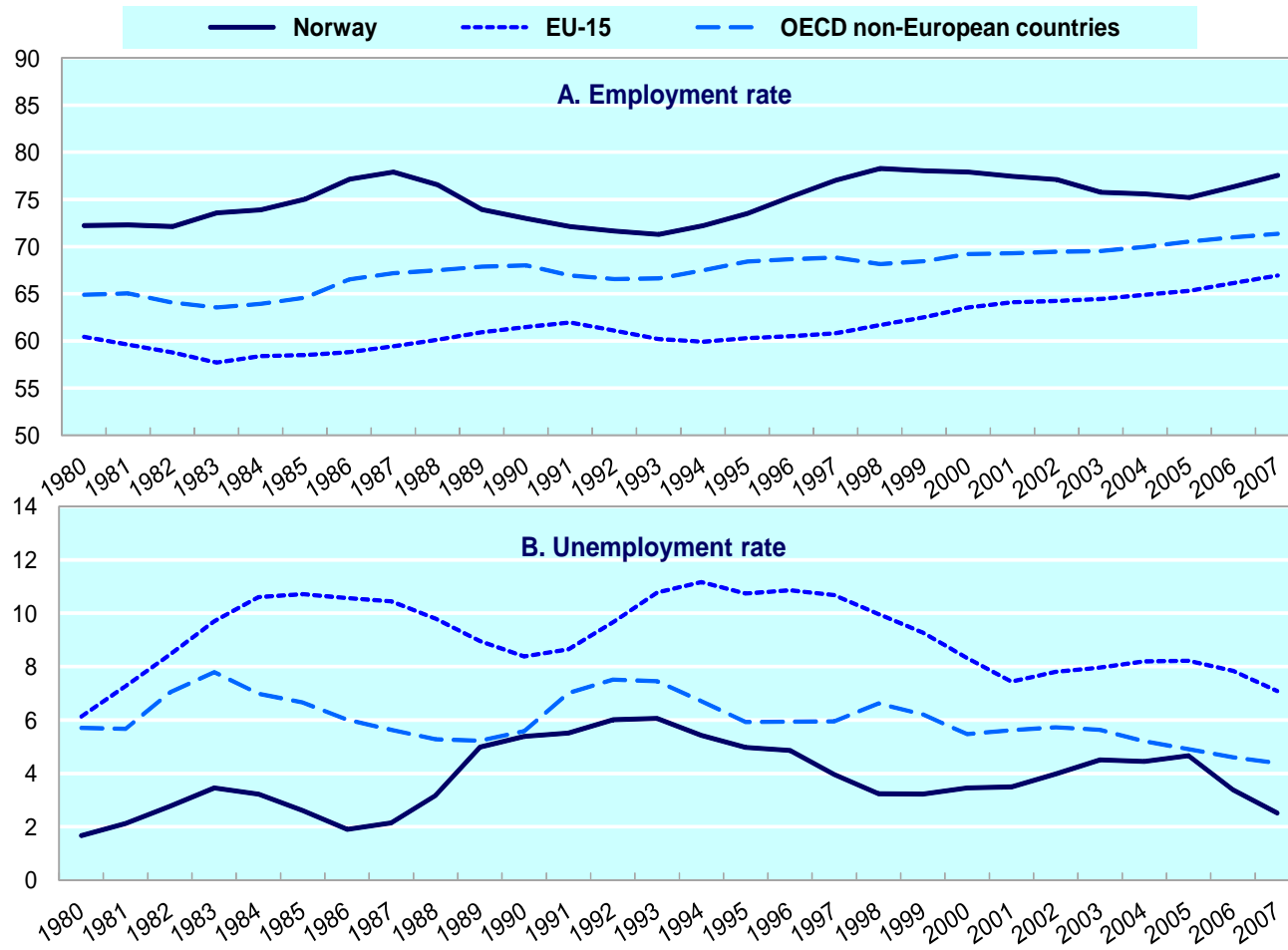
Døde per 100 000 per år

Forhold mellom dødelighet og utdanning menn 45–59 år

Employment and unemployment rates, Norway, Europe^b and OECD non-european countries, 1980-2007 Percentages

A close-up photograph of a bumblebee on a yellow flower petal. The bee is black and fuzzy with a yellow patch on its back. The flower petal is bright yellow and covered in numerous small water droplets. The background is dark and out of focus.

Den norske modellen

- Godt organisert arbeidsliv
- Skattenivå
- Stor og aktiv offentlig sektor
- Omfordeling

Gode resultater

- Likhet
- Sysselsetting
- Økonomisk vekst

Årsaker til suksess

-
- Stabilitet i arbeidslivet
 - Sosial trygghet
 - Nyskapning
 - Omstilling
 - Samspill

Modellen virker også i krisetider

- Gir politisk handlekraft
 - Handa på rattet – også i krisetider
- Innebygde stabiliserende mekanismer
 - Alle har tilgang til helsetjenester og utdanning
 - Gode individuelle velferdsordninger
 - Stor offentlig sektor demper konjunktursvingninger
 - Handlingsregelen

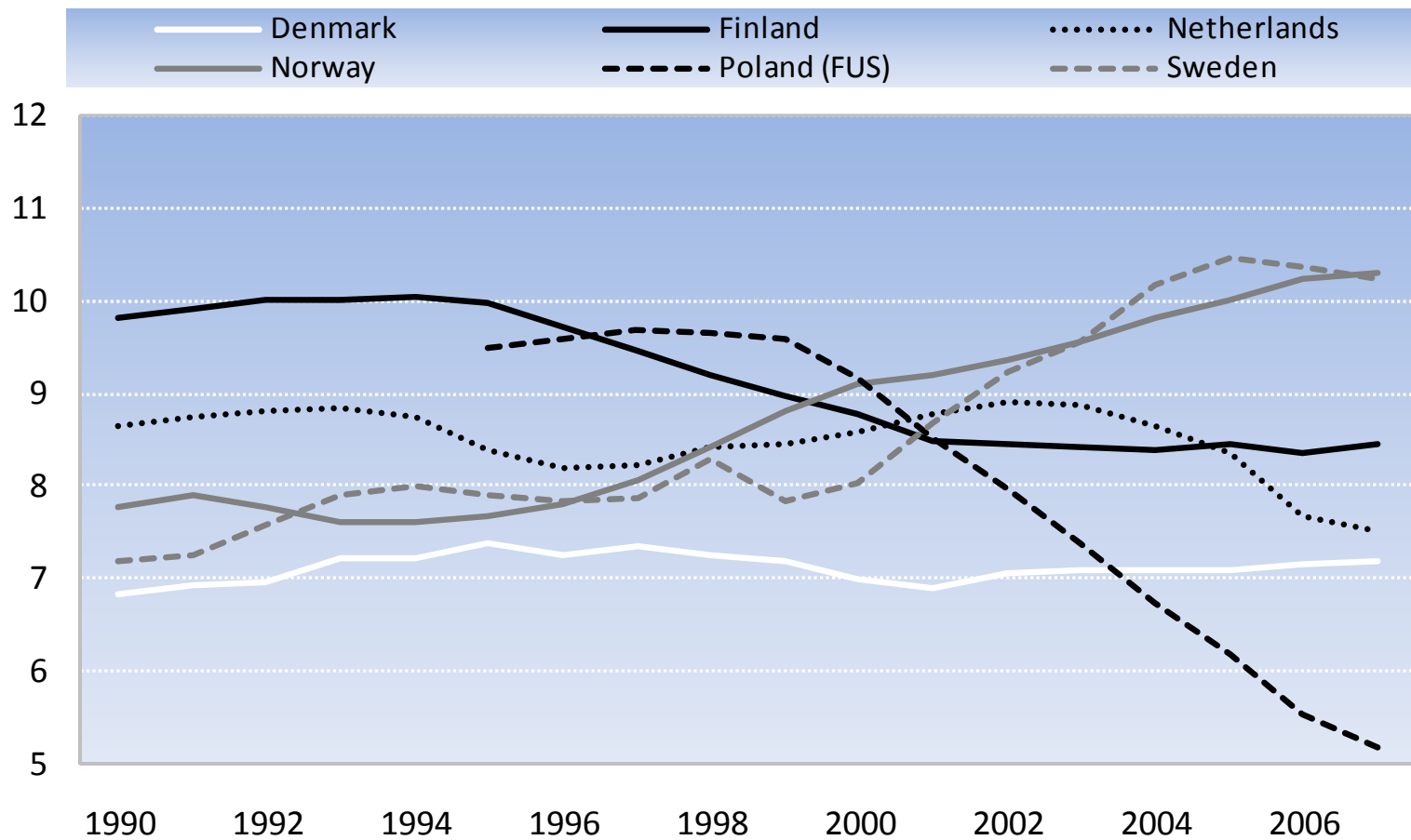
Skyer på himmelen – Norge og OECD

- Høyest forekomst av langtids sykemelding
- Størst øking i uførepensjonerte
- Uføretrygd:
 - Høyest uførerate
 - Høyest innstrømming
 - Lavest avslagsfrekvens
 - Lavest utstrømming
- Størst utgifter til sykefravær og uførhet
- Størst utgifter til rehabilitering

Yearly evolution of disability recipiency rates for selected countries, 1990-2007

Percentage of persons aged 20-64. OECD

Framover

- Globalisering – det åpne samfunn
- Miljø – bærekraftig vekst?
- Endret alderssammensetning
- Arbeidsmarkedet - flexicurity
- Individualisering - "Meg-først"samfunnet
- Forventninger til velferdsstaten – rettigheter og plikter

Hvordan møte utfordringene?

- Videreutvikle den nordiske modellen
- Bevare partenes rolle
- Sterk offentlig sektor

Inkludering og sosial likhet

- Pensjonsreformen
- NAV-reformen
- Handlingsplan for integrering
- Handlingsplan mot fattigdom
- Andre reformer

